

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література

Рівень вищої освіти Другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти Магістр

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

А. М. Солонешко

(протокол № 18 від «29.06» 2021 р.)

Ректор

А. М. Солонешко

(наказ № 24/рк від «29.06» 2021 р.)

Мелітополь, 2021 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньої програми

Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(Наказ № 09/01-05 від 17.04.2020 р.)

підпис

І. М. Гапеева

прізвище, ім'я, по-батькові

Завідувач випускової кафедри

підпис

З. О. Митяй

прізвище, ім'я, по-батькові

Голова Вченої ради факультету

підпис

Т. В. Коноваленко

прізвище, ім'я, по-батькові

Начальник навчального відділу

підпис

Я. В. Сопіна

прізвище, ім'я, по-батькові

Голова науково-методичної
ради університету

підпис

Н. С. Мілько

прізвище, ім'я, по-батькові

Голова комісії Вченої ради
МДПУ ім. Б.Хмельницького
з експертизи якості
освітніх програм спеціальностей

підпис

Н. А. Сегеда

прізвище, ім'я, по-батькові

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література

Рівень вищої освіти Другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти Магістр

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ / _____

(протокол № ____ від « ____ » 2021 р.)

Ректор _____ / _____

(наказ № ____ від « ____ » 2021 р.)

Мелітополь, 2021 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньої програми

Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми (Наказ № 09/01-05 від 17.04.2020 р.)	_____	<u>І. М. Гапєєва</u> прізвище, ім'я, по-батькові
	підпис	
Завідувач випускової кафедри	_____	<u>З. О. Митяй</u> прізвище, ім'я, по-батькові
	підпис	
Голова Вченої ради факультету	_____	<u>Т. В. Коноваленко</u> прізвище, ім'я, по-батькові
	підпис	
Начальник навчального відділу	_____	<u>Я. В. Сопіна</u> прізвище, ім'я, по-батькові
	підпис	
Голова науково-методичної ради університету	_____	<u>Н. Є. Мілько</u> прізвище, ім'я, по-батькові
	підпис	
Голова комісії Вченої ради МДПУ ім. Б.Хмельницького з експертизи якості освітніх програм спеціальностей	_____	<u>Н. А. Сегеда</u> прізвище, ім'я, по-батькові
	підпис	

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми

1. Шарова Т. М. – керівник освітньої програми, кандидат філологічних наук, доцент.
2. Єрмоленко С. І. – член робочої групи, кандидат педагогічних наук, доцент.
3. Землянська А. В. – член робочої групи, кандидат філологічних наук, доцент.

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів

1. Пінігіна Ю. Г. – член робочої групи зі складу здобувачів вищої освіти, студентка спеціальності 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Мова і література (англійська), навчається за програмою “магістр”.
2. Залогіна Г. Г. – член робочої групи зі складу роботодавців, спеціаліст вищої категорії, старший викладач української мови та літератури Комунального закладу «Мелітопольське училище культури» Запорізької обласної ради.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Правда Наталія Миколаївна, заступник директора з навчально-виховної роботи Балабинського НВК «Престиж», вчитель української мови та літератури, кандидат філологічних наук, вчитель вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель.

Гарант Освітньої програми

Гапєєва І. М., кандидат філологічних наук, доцент.

Актуалізовано:

ОП введення в дію	2017 р.			
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	відсутній			
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	Протокол засідання Вченої ради університету № 1 від 31.08.2018 р.	Протокол засідання Вченої ради університету № 17 від 28.05.2020 р.	Протокол засідання Вченої ради університету №__ від 29.06.2021р.	
Підпис гаранта				
ПІБ гаранта ОП	Шарова Т. М.	Гапєєва І.М.	Гапєєва І. М.	

I. Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Філологічний факультет
Ступінь вищої освіти	Магістр
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти: Магістр спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література) освітня програма: Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література професійна кваліфікація: Вчитель української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Тип диплома – одиничний; обсяг програми – 90 кредитів
Наявність акредитації	Акредитовано Державною акредитаційною комісією у 2018 р.
Цикл/рівень	QF – level 7 / EQF – Second cycle / НПК –рівень 7
Передумови	Освітній ступінь «Бакалавр» або освітньо-кваліфікаційний рівень «Спеціаліст»
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	До 2024 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.mdpu.org.ua http://sajt-kafedri-ukransko-movi.mozello.com/
2 – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми у ЄКТС	На базі освітнього ступеня "Бакалавр" або освітньо-кваліфікаційного рівня "Спеціаліст" становить 90 кредитів ЄКТС Програма передбачає: - обов'язкові компоненти освітньої програми (ОП) (66 кредитів ЄКТС, 1980 год.); - вибіркові компоненти освітньої програми (ВК) (24 кредити ЄКТС, 720 год.)

3 – Мета освітньої програми

Забезпечити освіту в галузі Освіти / Педагогіки із широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів до педагогічної діяльності у сфері філології з можливостями подальшого навчання

4 – Характеристика освітньої програми

Предметна область	Освіта / Педагогіка Українська мова і література, англійська мова і зарубіжна література з методикою навчання у закладах середньої освіти (старша школа) Галузь знань – освіта та дотичні гуманітарні науки.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна для другого рівня (магістр)
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Орієнтація на набуття професійних навичок викладання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури з методикою викладання у закладах середньої освіти, зокрема у старшій (профільній) школі. Програма ґрунтується на сучасних наукових знаннях про цілі і цінності філологічної освіти та методики навчання мови і літератури у закладах вищої освіти, про традиційні й інноваційні підходи до вирішення проблем філологічної та педагогічної освіти
Особливості програми	Акцент на вивченні новітніх методик викладання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури з методикою викладання у закладах середньої освіти, зокрема у старшій (профільній) школі. Обов'язковим є проходження педагогічної практики у закладах середньої освіти. Успішне завершення програми передбачає здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь, здатності вирішувати типові професійні завдання в галузі філології та суміжних спеціальностей

5 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Випускники програми придатні до викладацької, навчально-виховної, науково-
---------------------------------	--

	<p>методичної та організаційно-управлінської діяльності в системі освіти України відповідно до отриманого напрямку підготовки. Магістр філології здатний проводити самостійні науково-критичні дослідження як на замовлення зацікавлених у цьому інституцій (міністерств, відомств, комітетів, фондів, видавництв, редакцій та ін.), так і в аспекті власного становлення як фахівця.</p> <p>Вчитель української мови та літератури, англійської мови та зарубіжної літератури з методикою викладання у закладах середньої освіти, зокрема у старшій (профільній) школі, інспектор-методист, педагог-організатор, працівник в інституціях культурно-просвітницького спрямування, у сфері реклами, референт, адміністративний помічник, секретар керівника (організації, підприємства, установи), копірайтер, контент-менеджер, офіс-менеджер, помічник проектного менеджера, координатор проектів, стажист-дослідник, викладач-стажист</p>
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмою третього (освітньо-наукового) рівня за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом магістра) або суміжною
6 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Підходи: студентоцентроване, професійно-орієнтоване, комунікативно-спрямоване навчання.</p> <p>Стиль навчання: акцент у викладанні припадає на проведення занять у формі семінарів та практичних. Застосування набутих знань для вирішення навчальних, практичних, дослідницьких завдань.</p> <p>Під час першого року навчання магістр обирає напрям наукового дослідження та проходить виробничу (методичну) і виробничу (педагогічну) практики. Упродовж III семестру більша частина часу відводиться для написання магістерської роботи.</p>
Оцінювання	Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної навчальної дисципліни включає поточний, періодичний та підсумковий /

	<p>семестровий контроль знань. Основним видом контролю знань, умінь, навичок та способів їх застосування є поточний контроль. За семестр з курсу дисципліни проводяться дві періодичні контрольні роботи, результати яких є складовою результатів періодичних контролів. До складу інтегрованої навчальної дисципліни входять також курсова робота або навчальна практика. Підсумкова оцінка за семестр складається з суми балів за всі види роботи.</p>
7 – Програмні компетентності	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філологічної освіти або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів мовознавчої та літературознавчої, а також педагогічної науки й характеризується комплексністю та невизначеністю умов</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК1 Здатність усвідомлено засвоювати знання з дисциплін, передбачених навчальним планом – самостійно й під керівництвом викладача. ЗК2 Здатність застосовувати отримані знання у практичній роботі. ЗК3 Здатність бути комунікативним, ініціативним, відповідальним, працювати в колективі; обирати творчий підхід до процесу навчання і викладання. ЗК4 Здатність проводити наукову діяльність у галузі філології та педагогіки на відповідному рівні. ЗК5 Здатність до письмової й усної комунікації державною та іноземною мовами. ЗК6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК7 Здатність володіти комп'ютером на рівні користувача, виявляти елементарні навички медіа-грамотності. ЗК8 Здатність дотримуватися етичних принципів; цінувати різноманіття та мультикультурність. ЗК9 Прагнення до саморозвитку, підвищення кваліфікації та майстерності. ЗК10 Усвідомлення соціальної значущості</p>

	<p>своєї професії, висока мотивація професійної діяльності.</p> <p>ЗК11 Уміння використовувати основні положення і методи соціальних, гуманітарних та економічних наук у професійній діяльності.</p> <p>ЗК12 Виконання вимог освітньої гігієни, екології освіти, здатність формувати навички здорового способу життя й безпечного освітнього середовища, володіння основними методами гармонізації освітнього простору</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК1 Здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання української мови і літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії української літератури, методик викладання української мови та літератури.</p> <p>ФК2 Здатність володіти методологічними й теоретичними основами філологічних наук, методик навчання англійської мови та зарубіжної літератури, базовими знаннями з англійської мови, теорії та історії іноземної мови й літератури, методики викладання англійської мови.</p> <p>ФК3 Здатність використовувати науковий апарат для засвоєння теоретичних основ української мови та літератури, методик їхнього викладання у старших (профільних) класах.</p> <p>ФК4 Здатність знаходити, використовувати навчальну й наукову інформацію, у тому числі іншомовну, в галузі філології та методики викладання на паперових та електронних носіях.</p> <p>ФК5 Здатність розуміти природу художньої літератури як виду мистецтва; закономірності літературного процесу; функції художньої літератури; зміст і форму художнього твору; найзагальніші принципи та шляхи дослідження як літературного твору, так і літературного процесу.</p> <p>ФК6 Здатність орієнтуватися в сучасних тенденціях розвитку українського письменства, розуміти філософсько-естетичні основи літературної творчості, особливості</p>

літературно-художньої епохи, вияви національно-художньої та особистісно-творчої само ідентифікації сучасних українських письменників, визначати і вирішувати основні проблеми на шляху розвитку літературного процесу України.

ФК7 Здатність усвідомлювати національний і загальноєвропейський характер сучасної української літератури, зумовленість тематики, художніх особливостей літературної творчості конкретними суспільно-історичними, суспільно-культурними обставинами, поцінювати видатні або популярні, також експериментальні твори української літератури, внесок письменників у розвиток національної ідеї.

ФК8 Здатність орієнтуватися в сучасних тенденціях розвитку зарубіжної літератури, розуміти філософсько-естетичні основи літературної творчості, особливості літературно-художньої епохи, вияви національно-художньої та особистісно-творчої самоідентифікації сучасних зарубіжних письменників, визначати та вирішувати основні проблеми в умовах глобалізації, доби постмодернізму, комунікативно-інформаційних технологій та ін.

ФК9 Здатність демонструвати знання сучасної наукової парадигми в галузі лінгвістики тексту, системи методологічних принципів і методичних прийомів філологічного дослідження.

ФК10 Уміння вибудовувати прогностичні сценарії та моделі розвитку комунікативних і соціокультурних ситуацій.

ФК11 Володіння навичками самостійного дослідження структури та системи мови, основних закономірностей її функціонування в синхронічному та діяхронічному аспектах.

ФК12 Здатність до письмової й усної комунікації іноземною мовою; здатність сформулювати іншомовну мовленнєву та мовну компетентності учнів.

ФК13 Здатність формулювати судження, що відображають специфіку мовної системи та

мовної структури.

ФК14 Здатність обґрунтовувати концептуальні основи, структуру і зміст засобів навчання у закладах середньої освіти на старшому етапі (підручників, навчальних посібників та ін.).

ФК15 Здатність використовувати історико-культурні та мовні явища для освоєння теоретичних основ і практичного використання пошукових методів, для адекватного розуміння картини англомовного світу.

ФК16 Здатність керувати пізнавальною діяльністю учнів, знаходити найбільш ефективні способи впливу на студентів, ураховувати їхні психологічні особливості, створювати і згуртовувати колектив з метою вирішення освітніх завдань. Розуміння законів, за якими розвиваються культури, мета культури та субкультури сучасного світу, розуміння специфіки освітньої діяльності.

ФК17 Здатність вивчати об'єкти і предмети з погляду аналізу соціально-антропологічних, соціоекономічних і культурно-історичних умов їх походження.

ФК18 Здатність формулювати управлінські рішення, оцінювати й вибирати їх альтернативи. Здатність формувати альтернативні стратегії розвитку підприємства, організації, установи.

ФК19 Здатність орієнтуватися в основних тенденціях, що визначають сучасний стан іншомовної освіти в загальноосвітніх закладах на старшому етапі, проектувати педагогічну діяльність.

ФК20 Здатність оперативно й доцільно включатися у мовленнєву взаємодію, передбачати результати педагогічного мовлення.

ФК21 Здатність здійснювати емоційно-експресивний вплив на студентську аудиторію.

ФК22 Здатність використовувати філологічні: мовознавчі й літературознавчі, психолого-педагогічні та методичні завдання для різнобічного розвитку учнів шкільного

віку; бути обізнаним з інноваційними педагогічними технологіями навчання та виховання школярів, впроваджувати їх в освітній процес.

ФК23 Здатність реалізовувати знання з основних понять і концепцій сучасної мовознавчої й літературознавчої науки, вільно оперувати мовознавчим та літературознавчим матеріалом.

ФК24 Здатність використовувати основні фонетичні, інтонаційні, граматичні, лексичні, стилістичні моделі в різноманітних комунікативних ситуаціях академічної та професійної сфер спілкування; здатність правильно вживати мовні одиниці та структури для коректного вираження власних думок, розуміння і продукування широкого кола текстів англійською мовою.

ФК25 Здатність застосовувати операції логічного мислення для побудови власних англомовних висловлювань; здатність розуміти сприйняте на слух усне мовлення і реагувати на нього, здатність розуміти інструкції, повідомлення в академічному та професійному середовищах; здатність розуміти намір мовця й комунікативні наслідки його висловлювання; здатність розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень, бесід, дебатів, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю; здатність виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо професійного кола тем.

ФК26 Здатність правильно тлумачити у процесі спілкування мовленнєві реалії (соціальні, політичні, культурні, освітні та ін.), особливі правила мовленнєвої поведінки, характерні для країни, мова якої вивчається.

ФК27 Здатність забезпечити наступність, послідовність, логіку формування іншомовного мовлення через застосування різних форм роботи учнів на підставі програми (стандарту) з англійської мови для відповідного етапу навчання, згідно з календарним планом.

ФК28 Здатність, враховуючи наявність основного та альтернативних підручників,

	<p>посібників, довідкової літератури, періодичних видань, засобів масової інформації, навчально-методичних матеріалів, планувати етапи уроку щодо забезпечення мовленнєвої спрямованості навчального матеріалу.</p> <p>ФК29 Здатність організовувати освітній процес, використовуючи сучасні педагогічні технології інклюзивної освіти.</p> <p>ФК30 Знання нормативної бази, яка визначає діяльність закладів освіти в Україні та світі, діяльність педагога-філолога</p>
--	---

8 – Програмні результати навчання

<p>Результати навчання</p>	<p>РН1 Знання: основних напрямків розвитку філологічної науки, методів філологічних досліджень, основ мовознавчих і літературознавчих наук; фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння загально професійних дисциплін; у галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій в освіті й науці; основних тенденцій методики викладання англійської мови в закладах середньої освіти на старших етапах; шляхів розвитку й сучасного стану англійської мови з визначенням актуальних проблем мовознавства; правових та естетичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.</p> <p>РН2 Когнітивні уміння та навички з предметної області: володіти формами і методами наукового пізнання, уміти аналізувати сучасні соціальні та етичні проблеми, наукові школи, напрямки, концепції, джерела гуманітарного знання; застосовувати отримані знання при вирішенні науково-методичних і навчально-виховних завдань з урахуванням вікових та індивідуально-типологічних, соціально-психологічних особливостей студентських колективів і конкретних психологічних ситуацій; користуватися різноманітними методами й формами навчання, прогресивними прийомами керівництва науковою, навчальною, суспільною, творчою діяльністю учнівських і студентських колективів.</p>
----------------------------	---

РНЗ Практичні навички з предметної області, здатності: спілкуватися письмово й усно в іншомовному соціумі в рамках професійного й наукового спілкування; володіти основними поняттями, термінами, положеннями мовознавства й літературознавства та орієнтуватися на здобутки сучасної науки; володіти сукупністю знань про структуру мовної системи, уміти оперувати цими знаннями у процесі професійної діяльності: аналізувати, зіставляти, групувати факти мови, використовувати методи відповідного лінгвістичного опису; володіти сучасними технологіями організації навчального процесу й оцінки досягнень учнів на різних етапах навчання; ефективно будувати навчальний процес на всіх рівнях і етапах лінгвістичної освіти, включаючи вищу, після вузівську й додаткову професійну освіту; обґрунтовувати концептуальні основи, структуру і зміст засобів навчання (підручників, навчальних посібників та ін.); систематично підвищувати свою професійну діяльність, уміти використовувати новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання, створювати блоги, відеотрейлери, презентації, буклети, навчально-методичні та спеціалізовані кабінети іноземної мови; порівнювати лексичні одиниці, властиві американському та британському варіантам англійської мови та українській мові; надавати правильну теоретичну інтерпретацію літературним явищам; виявляти структурні варіанти, подібні за значенням у розглянутих варіантах; вміти використовувати різні діалекти в мовленні.

РН4 Знання місця і ролі філософського аналізу проблем освіти в теорії освіти; сучасних тенденцій розвитку педагогічної науки і практики; суті основних методологічних підходів до розгляду проблем освіти (системний, цілісний, діяльнісний та ін.); характеристик освіти як явища культури і соціального інституту в його історичній і

соціокультурній динаміці; світових та вітчизняних філософських шкіл, концепцій та напрямків у дослідженні освіти; суті й функції держави в освітній системі суспільства.

Уміння здійснювати системний підхід у педагогічній діяльності (система «мета – зміст – технологія – результат»); інтерпретувати результати власної практичної діяльності з позицій сучасних проблем освіти; володіти філософським аналізом педагогічних проблем на основі історико-філософського, соціокультурного підходів; розпізнавати різні види освітніх технологій, підходів та відносин; давати раціонально-критичну оцінку різним освітнім концепціям із позицій об'єктивізму та позитивізму; орієнтуватися в міжнародному освітньому середовищі, мати уявлення про місце і статус освіти України в сучасному світі; об'єктивно і критично оцінювати актуальну освітянську інформацію; готувати повідомлення з проблематики освіти; брати участь у філософських дискусіях.

РН5 Знання матеріалу про основні історичні й культурні реалії Великобританії; інформації країнознавчого характеру; правил міжособистісної та міжкультурної комунікації; матеріалу про специфіку мислення й поведінки представників культури народу, мова якого вивчається; шляхів вирішення культурологічної проблеми пошуку відповідностей в англійській та українській мовах.

Уміння: покладаючись на психофізіологічні механізми сприйняття мовлення, активізуючи спонукально-мотиваційну, аналітико-синтетичну та виконавчу сфери особистості, оволодіти навичками теоретичного аналізу основних аспектів вивчення історії та культури Британії; використовуючи прагматичні тексти, фабульні тексти, описи, розповіді, повідомлення, роздуми розуміти сприйняте мовлення й реагувати на нього відповідно до соціокультурних реалій країни, мова якої вивчається; покладаючись на знання, отримані

при вивченні фахових дисциплін, здійснювати порівняльний аналіз історичних та культурних реалій України та Великобританії; покладаючись на психологічні механізми процесу породження мовленнєвого висловлювання, уміти долати культурні бар'єри у процесі міжкультурної комунікації.

РН6 Знання особливостей наукового стилю англійської мови; структури англійської наукової статті; лексичного мінімуму за темами «Типи наукових текстів», «Плагіат», «Наукові джерела та їх добір», «Бібліографія», «Структура наукової статті», «Основи реферування», «Правила написання анотації до магістерської роботи»; граматичного мінімуму, необхідного для здійснення наукового спілкування.

Уміння: читати основні види наукових текстів; брати участь в усному спілкуванні англійською мовою в професійній сфері в межах лексичного мінімуму та тематики, передбачених чинною програмою; написати анотацію, реферування англійської наукової фахової статті за зразком.

РН7 Уміння: розробляти сценарії та прогнози змін зовнішнього середовища підприємства, загальні та функціональні стратегії підприємства, довгострокові та поточні плани підприємства; обґрунтовувати розвиток підприємства, напрями удосконалення систем прогнозування і планування діяльності підприємства або об'єднання підприємств; розробляти бізнес-плани; планувати процеси управління ресурсами проекту (змістом робіт, вартістю, якістю, управління трудовими ресурсами, управління ризиками, закупівлями), підбирати та формувати команду розробки проектів; аналізувати механізми реалізації економічних проектів з метою вибору оптимального сценарію їхньої реалізації; оцінювати науковий і технічний рівень проекту з метою прийняття рішень про доцільність і обсяг фінансування.

Застосовувати: знання основ стратегічного управління й аналізу стану розвитку

конкурентних переваг у межах корпоративних стратегій і механізмів їх реалізації; методи обґрунтування стратегічних управлінських рішень; знання з маркетингу, стратегічного управління кадрами, фінансами та ін. для розробки стратегій організації та її реалізації; планувати процеси управління ресурсами проекту (змістом робіт, вартістю, якістю, управлінням трудовими ресурсами, управлінням ризиками, закупівлями).

РН8 Знання: основних понять, категорій і визначень інформаційних технологій; еволюції інформаційних технологій; основних теоретичних положень інформаційних технологій; сутності і змісту інформаційних технологій; особливостей застосування сучасних інформаційних технологій; форм і методів реалізації, сутності, специфіки та функцій інформаційних технологій у науці та освіті.

Уміння: самостійно аналізувати освітні та наукові завдання з метою побудови та застосування інформаційних технологій при їх розв'язанні; застосовувати отримані теоретичні знання для розробки та використання інформаційних технологій у науковій та освітній діяльності; розробляти систему інформаційних технологій для підвищення ефективності наукової та освітньої діяльності організації; впливати на процес комунікації в організації на основі застосування інформаційних технологій; застосовувати інноваційні інформаційні технології.

РН9 Знання, вміння і навички вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпечної праці та навчання, вимог охорони праці, трудового законодавства; здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління роботою з охорони праці; сформованість відповідальності за особисту та колективну безпеку й усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування

безпеки праці на робочих місцях; уміння ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я учнів і працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

РН10 Уміння й навички кваліфіковано застосовувати сучасні принципи, методи, прийоми і засоби навчання чотирьох видів мовленнєвої діяльності; вирішувати завдання морального, культурно-естетичного, трудового виховання учнів засобами іноземної мови; прогнозувати шляхи формування і розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості учня у процесі оволодіння іншомовним мовленням; допомагати учням в оволодінні уміннями вчитися, розширювати свій світогляд, пізнавати себе та іншу систему понять, через яку усвідомлюються інші явища.

РН11 Знання: найважливіших напрямів, ідей і проблем сучасного мовознавства; предмету науки про мову, її місця в системі наук, знакову природу мови, поняття мислення і свідомості, мови і мовлення, структури мови, методів дослідження мови.

Вміння пояснювати та ілюструвати основні теоретичні положення і терміни, відомі з попередніх дисциплін мовознавчого циклу, уміти орієнтуватися в провідних ідеях більшості вітчизняних і зарубіжних лінгвістів.

Засвоєння теоретичних положень про методи дослідження мови й одночасного набуття сталих навичок, творче й цілеспрямоване використання їх у комплексному лінгвістичному аналізі мовних фактів, адже оволодіння системою наукових лінгвістичних методів вивчення природи мовної дійсності у різних формах її виявлення і функціонування допоможе глибоко усвідомити сутність мови, її одиниць, категорій і законів розвитку.

РН12 Знання: загальних питань методики викладання дисциплін (мовознавчих, лінгводидактичних, літературознавчих) на старшому етапі у закладах середньої і

профільної освіти; методика вивчення на філологічному та неспеціальних факультетах; методика позааудиторної роботи у старшій школі; особливостей методичної роботи вчителя на старшому етапі у школі.

Засвоєння конкретних прикладних питань вивчення дисциплін (мовознавчих, лінгводидактичних, літературознавчих) у старших класах загальноосвітньої і профільної школи (побудова занять різних типів, використання методів і прийомів навчання, застосування ТЗН та ін.). Визначати й аналізувати мету, зміст, принципи, методи і прийоми викладання української та англійської мови, української та зарубіжної літератури; готовність і вміння організувати освітній процес, використовуючи педагогічні технології інклюзивної освіти.

РН13 Уявлення про систему мови; вміння використовувати різнотипні граматичні конструкції в усному та писемному мовленні, формулювати висловлювання в межах розмовних тем, передбачених програмою навчальної дисципліни, знаходити необхідну інформацію на різних рівнях структури тексту, узагальнювати її та передавати основний зміст тексту, розуміти сприйняте на слух усне мовлення і реагувати на нього за умови, що спілкування здійснюється стандартним варіантом англійської мови в нормальному темпі.

РН14 Розуміння структури філологічної науки; вміння визначати та формулювати проблеми, які безпосередньо стосуються сфери морфології та словотвору, тлумачення поглядів мовознавців на проблемні питання словотвору та морфології; відтворення лінгвістичних термінів з курсу.

РН15 **Знання** визначальних рис культури й естетики доби глобалізації, постмодернізму, комп'ютеризації всіх сфер життя, нових художніх явищ та літературознавчих понять, пов'язаних з результатами впливу цих процесів.

Уміння визначати рушійні сили

глобалізаційних процесів у світовій літературі, вплив ІКТ на мистецтво слова та виокремлення знакових складових сучасної літературної карти світу.

Здатність пояснювати світоглядні моделі та художні інтенції сучасних представників глобалізованого літературного процесу та аналізувати часопросторові, жанрово-стильові видозміни літератури межі ХХ – поч. ХХІ ст.

РН16 Аналізувати освітні та наукові завдання з метою побудови та застосування інформаційних технологій при їх розв'язанні; застосовувати отримані теоретичні знання для розробки та використання інформаційних технологій у науковій та освітній діяльності; розробляти систему інформаційних технологій для підвищення ефективності наукової та освітньої діяльності організації; впливати на процес комунікації в організації засобами інформаційних технологій; застосовувати інноваційні інформаційні технології.

РН17 Знання основних теоретико-літературних понять, що стосуються літератури, пов'язані з системою жанрів, поетикою творів, застосування їх при аналізі художніх текстів; уявлення про «масову» літературу як феномен культури, її характерні риси; орієнтування в особливостях розвитку літератури України на сучасному етапі та ідейно-художніх інноваціях, викликаних зміною світоглядних орієнтирів; вміння визначати специфіку екранізації художніх зразків літератури, використання тем, сюжетів і образів у інших видах мистецтва.

РН18 Знання особливостей етнолінгвістики як науки про взаємовідносини між етносом, мовою і культурою, наукові джерела, методи дослідження; архетипів свідомості, духовних кодів, українського ономастикону, топонімії, антропонімії та ін.; історії становлення української етнолінгвістики, проблем і тенденцій її розвитку; рис етнічної своєрідності мовних систем усіх рівнів; характеристик концептуальної і мовної картин світу, національно-специфічного аспекту мовної картини.

Уміння аналізувати етнічну специфіку української мови; моделювати етнічну мовленнєву діяльність людини; розрізняти універсальне й національно-специфічне в міфологічному, символічному світобаченні нації; самостійно поповнювати знання з етнолінгвістики, укладати словники-мінімуми лексики етнолінгвістичної конотації; створювати наукові презентації етнолінгвістичного змісту.

РН19 Знання: теоретичних понять і категорій лінгвокультурології; основних шкіл і напрямів слов'янської та української лінгвокультурології, наукових джерел, методів дослідження; типів мовних і культурних зв'язків, їх чіткої детермінації.

Уміння: описати мовний матеріал із позиції лінгвокультурологічних досліджень, ураховуючи культурний контекст; аналізувати культурний простір української мови крізь призму мовних одиниць; розрізняти поняття лінгвокультурний концепт та когнітивний концепт; самостійно поповнювати знання з лінгвокультурології.

РН20 Знання: основних етапів історичного розвитку української літературної мови; мовних та позамовних факторів, що вплинули на формування української літературної мови; шляхів і тенденцій розвитку нової української літературної мови; реальних та прихованих факторів впливу на функціонування сучасної української літературної мови; ролі окремих представників письменства, науки у формуванні норм сучасної української літературної мови.

Уміння: виділяти і обґрунтовувати періоди розвитку української літературної мови, орієнтуючись на мовні особливості пам'яток та історичні дані про український етнос; простежувати історичний взаємозв'язок діалектної та літературної форм української мови; визначати критерії літературності мови; аналізувати пам'ятки церковно-релігійного та світського змісту XI-XIV ст., з'ясовувати стилістичну і жанрову специфіку цих творів;

	<p>виявляти риси простої, книжної і старослов'янської мов у пам'ятках різних стилів і жанрів; встановлювати за мовностилістичними особливостями історичну специфіку жанру чи стилю, оцінюючи внесок окремих персоналій в історію української літературної мови; зіставляючи мовні факти давати оцінку тим негативним мовним рисам, які не давали можливостей розвитку формам літературної народнорозмовної української мови; диференціювати літературне / нелітературне у проекції на різнорівневі мовні одиниці у творчості окремого митця слова, встановлюючи тим самим його вагу і роль у формуванні норм сучасної української літературної мови.</p> <p>РН21 Уміння проводити експерименти в галузі англійської мови, лінгводидактики та навчання зарубіжної літератури; упорядковувати отримані теоретичні та практичні дані мовних та літературних досліджень; аргументувати власні судження, класифікувати мовні та мовленнєві феномени; оцінювати особистий інтелектуальний та професійний рівень</p>
9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Підготовка фахівців здійснюється викладачами кафедри української мови та кафедри української і зарубіжної літератури Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького згідно з чинними нормативами для підготовки фахівців з вищою освітою за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр (Постанова Кабінету Міністрів України № 347-2018п від 10.05.2018 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»)
Матеріально-технічне забезпечення	Загальні відомості про матеріально-технічне забезпечення навчального процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького відображені в Паспорті санітарно-технічного стану приміщень та інших об'єктів університету, які використовуються при проведенні освітньої діяльності. Мелітопольський державний педагогічний

	<p>університет розташований в 7 навчальних корпусах, має два гуртожитки, бібліотеку, комп'ютерні класи, актові зали, спортивні зали, спортивні майданчики, агробіологічний комплекс, музеї, базу відпочинку, навчально-польову базу (с. Богатир), навчально-науково-польову базу (с. Степанівка), пункти харчування.</p> <p>Для матеріально-технічного забезпечення навчального процесу кафедрами використовуються спеціально обладнані аудиторії, що мають сучасні телевізори, відеоапаратуру, слайдпроектори, мультимедійний проектор, інтерактивну дошку для демонстрації відеоматеріалів, фільмів, слайдів тощо.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Для розробки лекційних курсів, організації самостійної роботи студентів використовується видавнича продукція викладачів кафедри, яку складають монографії, навчальні посібники, підручники, методичні рекомендації тощо
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної кредитної мобільності проходити у ЗВО-партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.
Міжнародна кредитна мобільність	Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів/періодів навчання.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики) та атестація	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові освітні компоненти			
ОК-01	Філософія освіти	3	екзамен
ОК-02	Актуальні проблеми української і зарубіжної літератури	6	екзамен
ОК-02.1	Модуль 1. Актуальні проблеми української літератури		
ОК-02.2	Модуль 2. Актуальні проблеми зарубіжної літератури		
ОК-03	Управління проектами	3	залік
ОК-03.1	Модуль 1. Управління проектами		
ОК-03.2	Модуль 2. Інформаційні та комунікаційні системи та технології		
ОК-04	Загальне мовознавство	3	екзамен
ОК-05	Охорона праці в галузі	3	екзамен
ОК-06	Дидактика сучасної школи	3	екзамен
ОК-07	Практичний курс англійської мови	8	екзамен, залік
ОК-08	Теорія і методологія літературознавства	3	екзамен
ОК-09	Актуальні проблеми української граматики	3	екзамен
ОК-10	Методика навчання англійської, української мов та української літератури на старшому етапі в закладах середньої освіти	7	екзамен, залік
ОК-10.1	Модуль 1. Методика навчання англійської мови на старшому етапі в закладах середньої освіти		
ОК-10.2	Модуль 2. Методика навчання української літератури на старшому етапі в закладах середньої освіти		
ОК-10.3	Модуль 3. Методика навчання української мови на старшому етапі в закладах середньої освіти		
ОК-11	Англійська мова в медійному просторі	3	екзамен
ОК-12	Виробнича практика (методична)	4.5	диф.залік
ОК-13	Виробнича практика (педагогічна)	9	диф.залік
ОК-14	Атестація (підготовка та захист дипломної роботи)	6	
ОК-15	Атестація (підготовка та складання комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови та зарубіжної літератури)	1.5	
Всього за обов'язковими компонентами		66	
Вибіркові освітні компоненти			
ВК-1	Іноземна мова для академічного спілкування	4	залік
ВК-2	Методика навчання зарубіжної літератури на старшому етапі в закладах середньої освіти		
ВК-3	Функційні аспекти словотвору	4	залік
ВК-4	Актуальні питання українського правопису		
ВК-5	Полівекторність великої прози Європи та США (XX - XXI ст.)	4	залік
ВК-6	Новітні течії у світовій літературі		
ВК-7	Лінгвоконцептологія	4	залік
ВК-8	Етнолінгвістика		
ВК-9	Література англомовних країн	4	залік
ВК-10	Теорія автора в сучасному літературознавстві	4	залік
Всього за вибілковими компонентами		24	
Загальний обсяг освітньої програми		90	

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література» спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) проводиться у формі захисту дипломної роботи та комплексного кваліфікаційного екзамену з англійської мови та зарубіжної літератури завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти – магістр та професійної кваліфікації: Вчитель української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури».

Атестація здійснюється відкрито та публічно.

Вимоги до дипломної роботи

Дипломна робота виконується паралельно із засвоєнням передбачених навчальним планом дисциплін і є обов'язковою для всіх студентів магістратури денної та заочної форм навчання за спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

Дипломна робота є підсумком самостійного комплексного дослідження однієї з проблем фахового спрямування.

Метою підготовки роботи є:

- ✓ поглиблення теоретичних і практичних знань і умінь зі спеціальності, необхідних для подальшого використання в науково-педагогічній діяльності;
- ✓ розвиток навичок пошуку сучасних наукових досягнень і вмінь їх практичного застосування;
- ✓ вивчення та узагальнення теоретико-методологічних засад з обраного напрямку дослідження.

Тематика дипломних робіт визначається випусковими кафедрами та щорічно уточнюється у процесі індивідуальної роботи зі студентами магістратури на підставі освітньої програми підготовки магістра, заявок підприємств, державних установ і закладів освіти.

Обираючи тему, магістрант керується певними науковими інтересами чи покладається на набутий практичний досвід. Найбільш підготовленим магістрантам кафедра може запропонувати розробку проблемної теми. Вибір конкретної теми дипломної роботи визначається її актуальністю, новизною та практичним значенням. При цьому враховується наявність власних науково-методичних наробок, можливість опрацювання експериментального матеріалу, перспектива професійної орієнтації.

Науковий керівник надає допомогу магістрантові у виборі теми наукового дослідження; складанні індивідуального навчального плану;

контролює виконання студентом графіка навчального процесу та навчального плану; звітує кожного семестру на засіданні кафедри про виконання індивідуальних планів студентами-магістрантами; сприяє організації індивідуальних навчальних занять магістранта; аналізує та контролює організацію самостійної роботи магістранта; керує науково-дослідною роботою та практиками магістранта; готує відгук щодо якості виконання програми практики та виконання магістерської роботи.

Виконується робота під керівництвом викладача. Науковий керівник призначається наказом ректора університету з числа найбільш кваліфікованих науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь і вчене звання доктора наук, професора, кандидата наук, доцента й працюють у цьому ВНЗ.

Студенту видається завдання на магістерську роботу, складене за допомогою керівника та затверджене завідувачем кафедри з обов'язковим зазначенням термінів виконання.

Дипломна робота магістра має кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту й отримання академічного ступеня магістра. При цьому магістр повинен продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, уміння вирішувати конкретні наукові завдання. Виконуючи дипломну роботу, студент має засвоїти навички правильної постановки проблеми, обґрунтувати її актуальність, чітко визначити предмет, об'єкт, мету й завдання дослідження, показати вміння працювати з науковими джерелами, фондовими, архівними, статистичними матеріалами, обґрунтовувати висновки та пропозиції.

Дипломна робота магістра повинна відзначатися науковістю, логічністю та послідовністю викладення наукових фактів, доказів та ін.

Структура роботи:

- ✓ пояснювальна записка до дипломної роботи – титульна сторінка;
- ✓ реферат;
- ✓ зміст;
- ✓ перелік умовних позначень (якщо є в роботі);
- ✓ вступ;
- ✓ основна частина (розділи та підрозділи);
- ✓ висновки;
- ✓ список використаних джерел;
- ✓ додатки (за наявності);

Кожен зі складників роботи виконується відповідно до вимог. Послідовність викладу теми повинна чітко відповідати плану роботи.

Оптимальний обсяг дипломної роботи магістра (без додатків і списку літератури) повинен становити 70–80 сторінок. Ілюстративний матеріал (таблиці, схеми, фотографії та ін.) може бути поданий як у тексті, так і в додатках.

Студент звітує на засіданнях кафедри про хід виконання наукової роботи. У разі порушення графіка виконання роботи, або у зв'язку з низькою якістю її виконання кафедра не затверджує звіти магістранта й може звернутися до ректора з пропозицією про виключення студента з магістратури.

Завершено дипломну роботу магістрант подає науковому керівникові для перевірки та підготовки відгуку на неї. У відгуку на роботу науковий керівник вказує на відповідність роботи темі й завданню, творчий внесок – оригінальні елементи дослідження, уміння магістранта окреслювати найбільш істотні питання у проаналізованих літературних джерелах, виявляти власне ставлення до позиції та наукового доробку авторів чи лише компіляцію літературних даних; уміння вести науковий пошук, користуючись об'єктивними методами дослідження, кількісно та якісно обробляти дані; знаходити та продукувати нові знання в галузі дослідження, подавати їх в узагальненнях, висновках і практичних рекомендаціях; якість оформлення, технічну грамотність роботи. Якщо магістерська робота готова до захисту перед ДЕК, відповідна рекомендація подається в кінці відгуку.

Завершена дипломна робота, підписана автором, разом із письмовим відгуком керівника розглядається на засіданні кафедри, де й вирішується питання про допуск магістранта до захисту. У разі невідповідності наукової роботи наведеним вище вимогам, кафедра може не допустити магістранта до захисту.

Допущену до захисту дипломну роботу подають на рецензування. Рецензентами можуть бути спеціалісти підприємств і установ – фахівці з напрямку, що досліджується в дипломній роботі.

Вимоги до публічного захисту (демонстрації)

Дипломні роботи магістрів захищаються перед ДЕК. Магістрант готує до захисту реферат, доповідь, презентацію (ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, слайдів, основні результати дослідження та ін.) чи буклет. Необхідну кількість і зміст ілюстрацій доповідач визначає самостійно, але погоджує з керівником.

Захист дипломної роботи розпочинається з доповіді, в якій магістрант повинен зазначити актуальність теми; структуру роботи; об'єкт дослідження; зміст запропонованих заходів та їх обґрунтування. Завершуючи доповідь, магістрант має вказати, які розробки та висновки вже впроваджені або

намічені до впровадження; де можуть бути використані результати дослідження; яка фактична чи очікувана ефективність запропонованих ним заходів. Час виступу не повинен перевищувати 10 хвилин, має бути стислим, конкретним, з використанням ілюстративного матеріалу.

Члени ДЕК, присутні на захисті, можуть ставити доповідачу питання з метою визначення рівня його професійної підготовки та ерудиції. Після відповіді на питання слово надається рецензенту або зачитується рецензія. На зауваження рецензента магістрант повинен дати аргументовану відповідь. Після цього слово надається науковому керівникові для характеристики й оцінки роботи. У разі його відсутності відгук повинен бути оприлюднений одним із членів ДЕК.

Під час захисту ведеться протокол засідання ДЕК. Окремо відзначається думка членів ДЕК про практичну цінність роботи та додаються рекомендації щодо пропозицій автора.

Загальний захист дипломної роботи магістра не повинен перевищувати 30 хвилин.

Після обговорення підсумків захисту на закритому засіданні ДЕК виносяться її рішення. При однаковій кількості голосів членів ДЕК думка голови є вирішальною. Рішення комісії щодо захисту дипломних робіт оголошується її головою в день захисту.

ДЕК визначає рівень теоретичної підготовки випускника магістратури, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння кваліфікації.

Якщо дипломна робота магістра захищена з оцінкою «відмінно», а інтегральний рейтинг перевищує 80% (кількість оцінок «добре» не перевищує 26%, а решта оцінок «відмінно»), ДЕК може надати магістранту рекомендацію на вступ до аспірантури.

Дипломна робота магістра зберігається в бібліотеці університету протягом п'яти років. На прохання певного підприємства чи установи, якщо ДЕК вважає доцільним практичну реалізацію результатів досліджень, з магістерської роботи дозволяється зробити копію для впровадження результатів досліджень.

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

При визначенні керуватися Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

Забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- ✓ здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- ✓ щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників МДПУ імені Богдана Хмельницького та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- ✓ забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників;
- ✓ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів за кожною освітньою програмою;
- ✓ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- ✓ забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- ✓ забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- ✓ інших процедур і заходів.

Основними вимогами до системи освіти та професійної підготовки є вимоги до науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

У викладанні навчальних дисциплін обов'язкової частини змісту навчання (загальної підготовки – ЗП) беруть участь доктори наук, професори, кандидати наук, доценти, які мають певний стаж практичної, наукової та педагогічної роботи. Доцільно, щоб викладачі, які забезпечують дисципліни циклу науково-природничої, професійної та практичної підготовки (професійної – ПП), мали наукові ступені в галузі філологічних наук. Викладацький склад, який здійснює підготовку дисциплін обов'язкової

частини змісту навчання, повинен мати кваліфікацію, фах за дипломом про вищу освіту та наукову спеціальність за дипломом про отримання наукового ступеня, які відповідають або споріднені до спеціальності підготовки магістрів. Професорсько-викладацький склад, який здійснює навчальний процес, повинен періодично та своєчасно проходити стажування.

Навчальний процес з обов'язкових дисциплін повинен забезпечуватися методичними комплексами дисциплін, що складаються з підручників, посібників, методичних розробок до практичних занять, лабораторних практикумів, методичних вказівок до самостійної роботи студентів, методичних матеріалів до дипломних (магістерських) робіт, екзаменаційних та тестових запитань різної складності (для самоперевірки, для іспитів, для тренінгів) та ін.

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Галузеві випуски.
2. Закон України «Про вищу освіту» та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти.
3. Міжнародні документи, освітні програми зарубіжних університетів.
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту від 28.07.2010 р. № 327 зі змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 16.08.2012 р. № 923.
5. Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері філології.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015 р. № 266 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
7. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ Пріорітети», 2014. – 108 с.
8. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю. М. Рашкевича та Ж. В. Таланової. – Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.
9. Стратегія розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

10. Структури ключових компетенцій, які розглядаються як необхідні для всіх у суспільстві, заснованому на знаннях (KeyCompetencesforLifelonglearnin: A EuropeanReference Framework – IMPLEMENTATION OF “EDUCATION AND TRAINING 2010”, Workprogramme, WorkingGroup B “KeyCompetences”, 2004.
11. Тимчасове положення про освітні програми підготовки фахівців різних ступенів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
12. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII // Відомості Верховної Ради. – 2014. – №37, 38.
13. Національний голосарій 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікації» (НРК) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
16. ESG-http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-anguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
17. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
18. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013-en.pdf>.
19. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_EN.pdf

